

at et Forslag som det nævnte ingenfinde af Thinget vil blive udfikst fra en Reform af Skolevæsenet i det Hele. Jeg tror ogsaa, at Thinget vilde gjøre ullogt i at lade sig slippe ud af Hænderne nogen Del af den Myndighed, det nu har overfor Skolevæsenet; thi der er ikke Tvivl om, at man administrativt allerede har gjort saa Meget og vil gjøre saa Meget, at hvis Thinget gif ind paa at slippe den Myndighed; det nu har, vilde det komme til at undgælde derfor paa anden Maade. Derfor kan Forslaget kun ses i Sammenhæng med de Reformplaner, det sættes i Forbindelse med. Hvad disse Reformere angaar, gaa de for det Første ud paa Ophævelsen af den Uvedeling, vi indførte i 1871; man vil skrue os tilbage til det gamle Standpunkt, man forlanger, at Folke-thinget skal slaa sig selv paa Munden, skal erklære, at det, som man dengang ansaa for godt og nyttigt, gaar man nu bort fra, for at vende tilbage til det Gamle, som man dengang forlob. Det er muligt, at det høie Thing vil komme til en saadan Slutning, men paa Forhaand synes det mig dog noget usandsynligt. Dengang man satte Uvedelingen igjennem, laa der, ubevidst eller bevidst, i denne Bevægelse en stærk Opposition mod selve den klassiske Undervisning. Om man end ikke altid udtalte den direkte — hvad man dog tildeels gjorde —, var der baade i det første Forslag, der forelaa til Beslutning, og som gif ud paa en Uvedeling, og dernæst ogsaa i selve det Forslag, der blev til Lov, en Bestræbelse for at komme bort fra den klassiske Dannelse som eneraadende. Man viste imidlertid en vis Respekt for helt at bryde med denne Undervisning; man var ligesom forlegen overfor Modstanderne, der kunde henpege til, og ogsaa henpegede til, hvorledes denne Undervisning havde Aarhundreders Hævd herhjemme, hvorledes den var bevaret i andre Lande osv., saa det var ikke underligt, at man betænkte sig paa helt at bryde med den. Men kaster man nu Diet paa Lovforslaget, vil man finde, at det vender fuldstændig tilbage til det Gamle; man vil af § 4 kunne lære, at Lovforslaget stiller den klassiske Dannelse op som eneraadende. Man lærer af Motiverne, at Fagene ere satte op i den Orden, der følger af deres Bigtighed; det er en Slags Rangforordning, der gives. Jeg begriber nu, at man begynder med Religion og Moderemaal; at derefter følger Latin, undrer mig ikke, og at derpaa Mathematik er det næste Fag i Rangen, begriber jeg ogsaa nogenlunde, idet jeg opfatter det som en Slags Indrømmelse til den nuværende Ordning; man vil ligesom vise, at man ikke er blind for den Rolle, Mathematiken spiller i Naturvidenskabernes, derfor lader man den følge efter Latinen. Men naar derefter følger Gymnastik, er jeg mere forbauset. Det kan maaske dog forklares paa den Maade, at man vil lægge Vægt paa den legemlige Uddannelse, hvorom man jo har havt saa

mange Planer og Ønster, der ikke ere satte i Værk. Men saa følger Sang! Der stander Fornuftten; den begriber ikke, hvorfor Sang er saa vigtig, at den kommer foran Græsk, Fransk, Historie, Lydst osv. Jeg tror, at det maa bero paa en særlig Disposition hos den høitærede Minister; jeg maa tro, at den høitærede Minister ynder Operaer, Musik og Sang, og derfor mener, at Sangen ogsaa bør spille en saa stor Rolle i den lærde Undervisning. Jeg er imidlertid bange for, at den høitærede Minister ikke naaer sit Maal, idet han synes at glemme, at Drengene i Overgangsalderen i Reglen miste deres Stemme, saa at de altsaa ikke ville faae synderlig Gavn af Sangundervisningen. Men ser man nu paa de i § 4 nævnte Fag i det Hele, kan der ikke være Tvivl om, at den høitærede Minister og hans Raadgivere have ment, at vi skulle tilbage til den ubelukkende klassiske Dannelse, og uden at gaa ind paa Lovforslaget i dets Enkeltheder, skal jeg sige, hvorledes man maa opfatte dette, hvorledes det vil virke, at man vender tilbage til det Tidligere, hvad den klassiske Dannelse betyder og har betydet. Det er jo saaledes, at Latin er det Sprog, der lægges mest Vægt paa allerede nu i den sproglig videnskabelige Afdeling, og at man dernæst beskæftiger sig med Græsk. Hvad Latin angaar, da indprentes det jo meget omhyggelig Drengene ved en i høi Grad grammatikalsk Undervisning. Jeg vil ikke tale om denne formalistiske Undervisning. Jeg veed ikke, om den ikke kunde læres gennem et hvilket som helst andet Sprog, f. Ex. Lybst. Men det er ikke det Argument, som iøvrigt gjælbende fra dem, der hævde den klassiske Dannelses Betydning. Hvad denne Grammatik angaar, kunde det maaske ogsaa være rigtigt at indstyre den Bemærkning, at det er en Grammatik, som aldrig nogensinde har eksisteret, den har aldrig gjaldt for det levende latinske Sprog. Det Sprog, vi lære, og som skrives i latinsk Stil, har aldrig nogensinde været talt; det er en tom Abstraktion, som har været benyttet i Middelalderen til at skrive efter. Men det er ikke det Argument, som af Forsvarerne for den klassiske Undervisning gjøres stærkest gjælbende. Nei, de tale væsentligst om den Indflydelse, som Bekjendtskabet med de latinske Forfattere har. Det horte vi jo af det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel), hvor gavnligt det virker paa Drengene. Jeg maa nu sige, at efter mit Kjendskab til den latinske Literatur, som jeg forresten ikke vil vove at sammenstille med den, det ærede lærde Medlem fra Nørresundby (Suel) er i Besiddelse af, er det mig noget usatteligt, at dette kan siges; thi saa Literaturen ere saa usfikkede til, at Drengene kunne nyde godt af dem, som den latinske. Hvad først og fremmest Digterne angaar, som det ærede Medlem ogsaa tog med, er den Digter, som læses mest i Skolerne, Virgil. Men Virgil er en baade meget aandløs og meget kjædelig Forfatter; der er ikke saa meget Talent i Virgils hele